

Bir "Portret" də dörd portret

Bu günlərin birində tanınmış publisist Rahilə Gülgünün "Portret" adlı kitabı işq üzü görüb. Kitab Rahilə Gülgünün həyat yoldaşı, şair Vaqif Bəhmənlinin ona doğum günü hədiyyəsidir. O, öz Feysbuk hesabında hissələrini belə ifadə edib: "Bu il ikinci dəfə əsl sevinc yaşadım. Bir Şuşanın qələbə xəbərinə, bir də indi ömür-gün yoldaşım "Portret" adlı yeni kitabımı təqdim eləyəndə. Bu kitab yaradıcılığına, şəxsiyyətinə, insanlığına pərəstiş elədiyim ömür-gün dostum, sirdəşim, şair Vaqif Bəhmənlinin mənə doğum günü hədiyyəsidir. Oktyabr ayında 65 yaşının tamamında şairdən bündəsinə uyğun bir hədiyyə gözlədim, hər qadının ürəyindən keçəcək bir hədiyyə, məsələn, kiçik də olsa zinət əşyası. Amma olmadı. Bir dəstə çiçəklə, ürəymi titrodən bir seirlə aldı könlümü. Sağ olsun! Əsl hədiyyə ilin sonunda olacaq. dedi amma. Bu kitabdakı yazılar 40 illik arxivindən necə toplandı, necə dörləndi xəbərimi olmadı".

Kitabda Rahilə Gülgünün 40 illik yaradıcılığı ərzində qələmə aldığı sənədlə ədəbi-publisistik yazılarının bir qismi toplanıb. Hekaya, etüd, povest, səhəbət kimi sociyyeləndirilən bütün əsərləri birləşdirən kitabda başlıca keyfiyyət həyatı faktlarla bədii ifadənin birləşməsidir. Kitab 4 bölmədən - "Portret etüdlər", "Portret hekayələr", "Portret povestlər" və "Portret səhəbətlər" dən ibarətdir. Kitabda da ya zıldığını kimi, həcmində asılı olmayaraq, kitabdakı hər bir nümunəyə ölçüsünə görə fərqlənən portret kimi baxıla bilər. "Portret etüdlər" bölməsi "Dağlar sənə bir şans versə", "Meşə sükutunu xoşbəxtlik pozar", "Anam hey", "Kür qıraqının adamları" kimi kiçik həcmli 11 etüddən ibarətdir. Kitabın "Portret hekayələr" adlanan ikinci bölməsində "Təze ürək ilə oxuyan Alim", "Özünü görmək", "Dünya gözəl bir saraydır" olmaqla ümumilikdə 11 hekaya yer alır. 3-cü bölmədə digər bölmələrə nisbətən daha az, 4 hekaya ("Gün işığı kimi", "Xəbərin rəngi", "Göylər adamı", "Ömür hekayəti") yer alır. Kitabın çox maraqlı, xatirələrle dolu sonuncu bölməsi "Portret səhəbətlər" adlanır. Burada filologiya elmləri doktoru Qulu Məhərrəmli, psixologiya üzrə felsəfə doktoru Təranə Paşayeva və başqa tanınmış simalarla səhbatlər, xatirələr yer alıb.

Kitabda maraqlı möqamlardan biri odur ki, "Portret" kitabının ön sö-

zünü bir çoxlarından fərqli olaraq müəllif özü yazıb. Rahilə Gülgün öz sözü özünün yazması ilə bağlı kitabda üç səbəb yazıb. Müəllif birinci səbəb olaraq kitabına öz söz yazması üçün hansısa ciddi qələm sahibini işindən ayrımaq istəmədiyini bildirib: "Əvvələ, ona görə ki, kiminsə vaxtını almaq, hansısa bir ciddi qələm əhlini işindən ayırib ona zəhmət vermək istəmirdim". İkinci səbəb olaraq yazıları haqqında rəy, araşdırma sevdasına düşməyinin ən azı, mübəlighə olduğunu və bunun onun təbiətinə yad olduğunu qeyd edib. O, 45 il əvvəl başlayan yaradıcılığını xatırlayaraq belə yazıb: "On illik ədliyyə sisteminde çalışmağımı çıxsaq, 35 ildir ki, aktiv jurnalistika aləmindəyəm... Amma bütün bunlara baxmayaraq, mən elə güclü yaradıcılıq mühitinin dairəsində olmuşam ki, heç vaxt orada məxsusi iddialar irəli sürməmişəm. Özünüz deyin, son əlli ildə milli nəşr, poeziya, ədəbi tənqid, publisistika, sənətşünaslıq sahəsinə gələn, həqiqətən da ciddi, qüdrətli əsərlər yaradaraq böyük oxucu rəğbəti qazanan ədiblər sırasında öz adımı düşünəmək, yazıları haqqında məqalə, rəy, yaxud araştırma sevdasına düşmək ən azı mübəlighədir və nə yaxşı ki, mənim təbiətimə yaddır".

Rahilə Gülgünün yazdığı sonuncu səbəb isə daha xoş təsir bağışlayır: "Bir başqası tərəfindən yox, məhz öz tərəfindən yeni kitabına bu qeydləri qoşmağımın üçüncü səbəbi odur ki, yaradılanın dəyərini onu yaradan qədər kimse bilməz məntiqinə həmişə və tərəddüdsüz inanmışam".

Həqiqətən də, yazılan xatirələrin, əsərlərin dəyərini heç kim müəllif qədər bilə bilməz, heç bir oxucu həmin hissələri müəllif qədər dərindən yaşaya bilməz.

Kitabın son sözünün müəllifi isə Rahilə Gülgünün yaxın rəfiqəsi və tələbə yoldaşı olan Zemfira Məhərrəmliyidir. O, "son söz"də əziz dostu Rahilə Gülgünlə ilk tanışlıqlarından və tələbəlik illərindən söz açıb. Sözlərinə Rahilə xanımın yaradıcılıq yolundan bəhs edərək davam edən Zemfira xanım "son söz"ünü belə bitirib: "Bu gün Rahilə xanımın yaradıcılığının əsas leymotivini təşkil edən dəyərli yazılarından ibarət "Portret" kitabı bizim ixtiyarımızdadır. Mənçə, yaxşı kitab da qolom sahibinin övladı kimidir. Qoy bu kitabın ayağı da yaxşı övlad kimi sayalı olsun".

Aytac ASLAN

